

God moral og oppførsel

- slik islam ser det

Studiehefte laget av:
Urtehagen Videregående Privatskole

Diskuter gjerne tekst og bilder i boka.

Urtehaven Videregående Privatskole.
Grønland 12, 0187 Oslo.

(2016)

Innhold

- Skoletime 1: God moral og oppførsel s. 4.
- Skoletime 2: Søsterskap og brorskap s. 7.
- Skoletime 3: Omsorg for foreldre s. 10.
- Skoletime 4: Ta vare på slekt og familie s. 11.
- Skoletime 5: Vennlighet mot naboer s. 12.
- Skoletime 6: God og riktig oppførsel s. 13.
- Skoletime 7: Rettsindighet og ydmykhet s. 14.
- Skoletime 8: Oppfyll avtaler og forpliktelser s. 16.
- Skoletime 9: Overbærenhet og tålmodighet s. 17.
- Skoletime 10: Tilgivelse og toleranse s. 19.
- Skoletime 11: Rettferdighet s. 20.
- Skoletime 12: Smil og munterhet s. 22.
- Skoletime 13: Respekter foreldreløse og trengende s.
- Skoletime 14: Om å besøke en syk s. 27.
- Skoletime 15: Deltakelse i glede og sorg s. 28.
- Skoletime 16: Hilsener og hilsninger s. 29.
- Skoletime 17: Respekt for ukrenkelige rettigheter s. 30.
- Skoletime 18: Venner og ledsagere s. 32.
- Skoletime 19: Baksnakkelse, sladder og mistenksomhet s. 33.
- Skoletime 20: Latterliggjøring, misunnelse og falskhet s. 35.

God moral og oppførsel

Skoletime 1: Grunntanker

Hva er viktigst når det gjelder god moral og oppførsel? Vi skal huske det Koranen sier:

La den som vil møte Den høye (Allah), gjøre gode handlinger! Og la hun/han ikke sette andre lik Den høye! (18, 110)

Det er de to ting vi må huske! Vi skal gjøre det som er godt og riktig! Og vi skal ikke sette andre lik Allah! Dette skal vi bære med oss! I det ligger god moral og oppførsel.

Vær del av samfunnet

Vi skal ikke isolere oss fra samfunnet, eller fra andre mennesker! Vi skal ikke gjemme oss i huler og i fjell, og være skilt fra verden rundt oss! Tvert om skal vi tjene fellesskap og samfunn, hjelpe dem som trenger det og vise andre solidaritet og vennskap! Det bringer oss nærmere Allah.

Her er noen regler som følger av islamsk lov; *sharia*:

Hengivelse; bønnen

Bønn er å vise hengivelse til Den høye; Allah! Koranen sier:

Hold fast ved bønnen, gi velferdsbidrag (*Zakat*) og bøy dere med dem som gjør det. (2,43)

Det går bra å be alene! Men det er fint å be med andre; det understreker felleskap og vennskap.

Gjør det som er riktig og forby det som er galt

Koranen sier vi skal gjøre det som er riktig, og forby det som er galt! Det heter, som et krav til muslimene:

Dere skal være det beste av samfunn! Dere skal gjøre det som er riktig, og forby det som er galt! Og dere skal tro på Allah! (3, 110)

Gi av det dere har fått, til dem som trenger

Vi skal gi av det vi har fått av Allah, til dem som trenger! Det er velferdsbidrag; *khums* og *zakat*. Dette er plikt for muslimer!

Vise ansvar, vennskap, enhet og solidaritet

Koranen sier vi skal streve for Allahs sak! Vi skal stå sammen i vennskap og solidaritet, vise godhet og rettferdighet mot andre, hjelpe foreldreløse og andre som trenger det, ja, kort sagt være gode mennesker! Allah pålegger oss det!

Oppsummering

- Vi skal gjøre det som er godt, og vi skal tro på Allah.
- Det er kjernen i islamsk lov; *sharia*.

Spørsmål

1. Kan du et Koran-vers som sier noe om å gjøre det som riktig, og forby det som er galt?
2. Hvorfor er det viktig med *khums* og *zakat*?

Skoletime 2: Søsterskap og brorskap

Det første profet Muhammed (fred med ham) gjorde da han kom til Medina fra Mekka, var å bygge kjærlighet og vennskap mellom alle muslimer; og det samme i forhold til alle andre.

Slik ble det lagt grunnlaget for et harmonisk og stabilt samfunn til beste for alle borgere.

Ingen forskjellsbehandling og diskriminering

Islam gjorde det av med all forskjellsbehandling og diskriminering på grunnlag av rase, stamme, hudfarge og levestandard. Alle i det islamske samfunnet var like, i oppgaver, rettigheter og plikter.

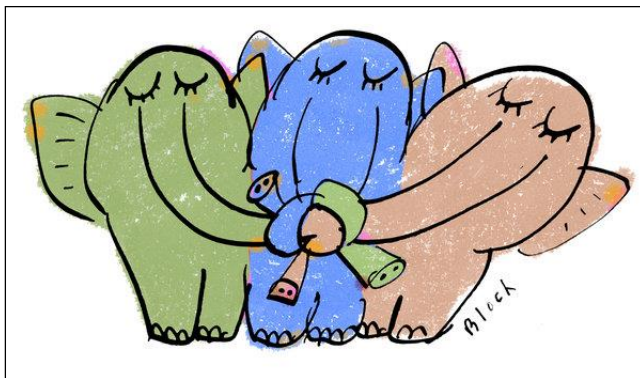

Fremst er den mest rettsindige

Den fremste er den som er mest rettsindig, og som er Allah mest bevisst! Koranen slår fast dette. Den sier:

Den høye (Allah) skapte dere til mann og kvinne; og gjorde dere til nasjoner og samfunn, slik at dere skal kjenne hverandre! Den fremste av dere for Allah er den som er mest rettsindig! (49, 13)

Søsterskap og brorskap går over alle materialistiske vurderinger rundt farge, rase, posisjon og så videre.

Vennskap med fattige, svake og utstøtte

I Islams første tid var det vanlig at Profeten satt ved samme bord som slaver, fattige, utstøtte og andre fra såkalt lavere lag i samfunnet. Stammene i den arabiske ørken skrøt av det antall de hadde av kameler, barn, eiendommer og annet, og de foretrakk arabere for andre folk. Profeten avviste disse tomme vurderinger! Han viste dem det som er riktig.

Giftemål

Blant Profetens følgesvenner var Bilal, fra Abyssinia (Etiopia; Suheib fra Roma; og Salman fra Persia. Juweibir; en fattig afrikansk mann, giftet seg med Zelfa, datter til en rik person! For Profeten hadde sagt: "Enhver troende er likeverdige med enhver annen troende!"

Sosiale plikter

Muslimere må legge vekt på sine sosiale plikter, som respekt for foreldre, og holde ved like slektsbånd. De skal vise godhet og vennskap til naboer, fattige og trengende.

Det er klokt å holde avstand til fiender, og til andre som ikke ønsker en vel! Koranen sier:

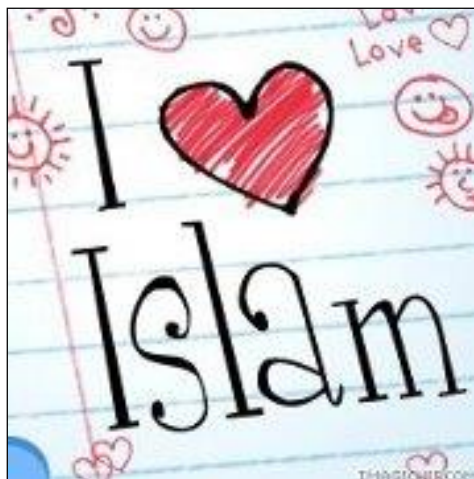
Dere som tror! Ta ikke Den høyes fiender, og deres egne fiender, til venner! (60, 1)

Oppsummering

- Profeten fremmet og styrket søsterskap og brorskap.
- Allah, Den høye legger rettsindighet og gode handlinger til grunn for det å kunne være Allah nær.
- Den høyes fiender må ikke være våre venner.

Spørsmål

1. Hva skal til for å stå Allah nær?
2. Hvilke egenskaper hos mennesker er det Allah setter mest pris på?
3. Hva betyr rase, stamme, hudfarge, rikdom når det gjelder Allah?

Skoletime 3: Omsorg for foreldre

Islam er et sosialt system med stort ansvar for andre! En muslim har et spesielt ansvar i forhold til egne foreldre.

En religiøs plikt

Allah sammenlikner det å være vennlige og omsorgsfulle mot sine foreldre, med tilbedelse av Allah! Koranen sier:

Den høye (Allah) har pålagt dere at dere ikke skal dyrke annet enn Den høye! Og dere skal være vennlige mot deres foreldre! (17, 23)

Vær ydmyke og omsorgsfulle

Videre sier Koranen:

Være ydmyke og omsorgsfulle mot deres foreldre! (17, 24)

Oppsummering

- Omsorg og ansvar for foreldre er en religiøs plikt!
- Vær ydmyke og omsorgsfulle mot dem!

Spørsmål

1. Kan du lese fra Koran-stedene over hva som står om riktige holdninger til foreldre?
2. Kjenner du andre Koran-steder der det snakkes om foreldre?

Skoletime 4: Ta vare på slekt og familie

Islam pålegger muslimer å ta vare på slekt og familie! En muslim skal besøke sin familie, støtte og hjelpe familien og dem som hører til i den, og skal vise omsorg og godhet for dem.

Den som har midler, skal hjelpe den uten midler; den sterke skal hjelpe den svake; og alle i familien skal hjelpe hverandre mot all undertrykking!

Å hjelpe slektninger og familie er en viktig sak i troen!

Oppsummering

- En muslim skal ta vare på slekt og familie, og bidra til at andre i slekten og familien skal få et godt liv.
- Å bryte bånd med slekt og familie er svært alvorlig i islam.

Spørsmål

1. Hvordan tar vi vare på slekt og familie?
2. Hvordan kan den sterke hjelpe den svake?

Skoletime 5: Vennlighet mot naboer

I islams sosiale system skal man også være vennlig mot naboer og vise ansvar for dem!

Naboers rettigheter

Profeten sa til sine venner: "Kjenner dere rettighetene til deres naboer?" De svarte nei, og han sa: «Hvis naboer spør om hjelp, hjelp dem; ber de om lån, lån dem; blir de fattige, støtt dem; går det dem godt, gratuler dem; blir de syke, besøk dem; har de det vanskelig, trøst dem; og om de dør, ta del i begravelsen deres!"

Islamsk lov; *sharia*, understreker hvor viktig det er å være vennlig mot, og vise ansvar for, naboer! På samme måte understreker *sharia* hvor viktig det er å ikke skade eller såre dem. Profeten sa: "Den som tror på Allah og Den siste dagen, skal ikke skade sine naboer!"

Profeten har også sagt: "Den er ikke troende som sover tilfreds når naboen er sulten."

Oppsummering

- Godt naboskap er viktig for dem som tror! Det er en grunnholdning i islam!
- Den er ikke troende som skader sin nabo!

Spørsmål

1. Hva sa Profeten om å være gode naboer?
2. Hvem er egentlig dine naboer; hvor langt strekker et naboskap seg?

Skoletime 6: God og riktig oppførsel

For å skape gode forhold mellom mennesker, og mellom mennesker og samfunnet, er det nødvendig med god og riktig oppførsel! En bør ha god karakter.

Viktig med god karakter

Å ha god karakter er viktig for god oppførsel! Det å vise god og utadrettet oppførsel, er egentlig uten verdi om det ikke er forankret i god karakter! Hvis du for eksempel gir en person en gave, men i din holdning viser at du ikke vil det, blir gaven uten betydning! Den som får gaven verdsetter den ikke. Og for Allah teller «gaven» ikke.

Hvordan vise god karakter

Hva betyr god karakter? Det er at man oppfører seg sømmelig, snakker vennlig til folk og møter andre med respekt og et smil.

Profeten Muhammed har sagt: "Den fremste av dere er den som har best karakter!" Videre har han sagt: "Belønningen for god karakter er like stor som belønningen for å faste eller å be!"

Oppsummering

- For å ha gode forhold til andre kreves det god oppførsel. Muslimer, og andre, må vise god oppførsel!
- God oppførsel blir ikke virkelig god om den ikke springer ut av ekthet! Og det vil si av god karakter.

Spørsmål

1. På hvilken måte kan vi vise god karakter?
2. Hvordan kan vi utvikle god karakter?

Skoletime 7: Rettsindighet og ydmykhet

Rettsindighet og ydmykhet er viktige moralske prinsipper! Det er sagt om ydmykhet at det er å kunne gi av seg selv til andre; slik du vil at andre skal kunne gi av seg selv til deg!

Opptre rolig og realistisk

Å opptre rolig og realistisk er å være rolig i vansker, å møte andre ettertenksomt, og ville hjelpe! Er et problem for stort, kan det i blant være klokt å vende seg fra det.

Profeten Jesus (Issa) om ydmykhet

Det er fortalt om profeten Jesus (fred med ham) at han sa til sine følgesvenner: "Hvis dere lyder meg, skal jeg lære dere!" De svarte: "Vi skal lyde deg, Allahs profet!" Da sto profeten Jesus opp, hentet vann og vasket deres føtter. Følgesvennene ble forlegne og sa: "Du er vår lærer, og det er vi som skulle vaske dine føtter!" Profeten Jesus sa: «Jeg vasket deres føtter for å vise at de mest verdifulle mennesker å tjene, er de som får kunnskap og lærdom! Og jeg skal gi dere kunnskap og lærdom! Som dere skal gi videre til andre!

Videre sa han til dem: "Vis ydmykhet på deres vei! Vit at visdom vokser opp av ydmykhet, lik planter vokser ut av jord, og ikke av stein på fjell!"

Vær ydmyke på jorden

Koranen sier:

De sanne tjenere av Den høye (Allah) er de som er ydmyke på jorden, og som ærverdig sier *salam*, også til dem som har liten kunnskap. (25,63)

Nei til selvskryt og selvros

Profeten Muhammed sa: "Vær ydmyke, skryt ikke til andre og gjør ikke galt mot noen!"

Oppsummering

- Ydmykhet er en egenskap som er vedsatt av Allah.
- Ydmykhet er en egenskap som gir utvikling og vekst, visdom, verdighet og vennskap.
- Ydmykhet skaper respekt.

Spørsmål

1. Forklar hva det betyr å være ydmyk.
2. Hva menes med den hilsen som er gitt i Koranen 25,63?

Skoletime 8: Oppfyll avtaler og forpliktelser

Et viktig prinsipp i islam er å oppfylle avtaler! Vi skal holde løfter som er gitt, og respektere kontrakter som er inngått.

Koranen sier:

**Dere skal holde avtaler og løfter! Og bli stilt til ansvar for det; på Dommens dag.
(17, 34)**

og videre:

Oppfyll deres forpliktelser! (5, 1)

Om å gjøre det en sier

En skal gjøre det en sier! Det skal være samsvar mellom handling og ord!

Koranen sier:

Dere som tror! Hvorfor si ting som dere ikke gjør? Allah liker ikke den som sier ting hun/han ikke gjør! (61, 2-3)

Oppsummering

- Det er en moralsk forpliktelse at en oppfyller løfter og avtaler.
- Det skal være samsvar mellom det en sier og det en gjør.
- Sann tale gjelder i forhold til alle; muslimer og ikke muslimer.

Spørsmål

1. Hva sier Koranen om å bryte løfter og avtaler?
2. Kan en "trikse" med løfter en har gitt?

Skoletime 9: Overbærenhet og tålmodighet

Islam lærer oss å være overbærende og tålmodige. Og står man oppe i vanskeligheter eller møter personer som er pågående og stresset, skal vi bevare tålmodighet og ro, og finne gode veier ut av situasjonen.

I *sharia* er overbærenhet en egenskap som karakteriserer de som tror.

Sinne

Profeten Muhammed har sagt: "Sinne er en gnist fra Satan."

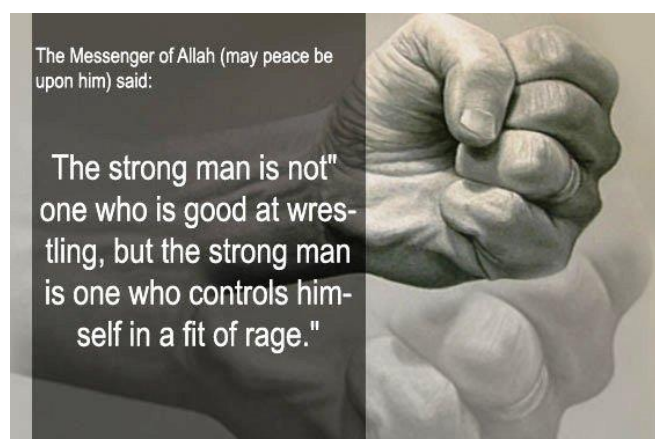
Om å kontrollere sitt sinne

Islam lærer at den sterke er den som vet å kontrollere sinnet sitt! Den som vinner over sitt sinn, vinner også over Satan.

Koranen sier:

Dere skal holde tilbake sinne, og være tilgivende mot andre! Allah er med dem som gjør det gode! (3, 134)

Å gjengjelde ondt med godt

Videre sier Koranen:

Gjengjeld ondt med det gode! (41, 34)

Oppsummering

- Folk er forskjellige; i holdninger, smak og oppførsel. Vi må bære over med hverandre, og unngå å bli oppfarende og sinte.
- Sinne står i veien for gode holdninger mellom folk!

Spørsmål

1. Hva mener en med å være overbærende?
2. Hvilket innhold ligget det i å være sint?

Skoletime 10: Tilgivelse og toleranse

Sharia understreker gode sosiale relasjoner, og verdsetter tilgivelse og toleranse.

Koranen sier:

Unnskyld andre, og vær vennlige! Vend dere bort fra dem som ikke vet! (7, 199)

Det sies at profet Muhammed spurte engelen Gabriel om hva det verset betyr. Gabriel svarte: "Jeg vet ikke før jeg har spurt Den høye; som vet!" Så sa han: "Allah sier dere skal unnskyld den som gjør galt mot dere, gi til dem som tar fra dere, og knytte bånd til dem som bryter bånd med dere."

Koranen sier, om dem som tror:

De holder tilbake sinne, og tilgir sine medmennesker. (3, 134)

Koranen sier også:

Dere skal unnskyldte og tilgi! Husk at Allah er Unnskyldende og Tilgivende. (64, 14)

Oppsummering

- Unnskyldning og overbærenhet er viktige prinsipper i islam.
- Islamsk *sharia* anbefaler at en unnskylder og bærer over når det gjelder personlige forhold. Det gjelder vel å merke ikke i brudd på guddommelige og sosiale rettigheter og regler.

Spørsmål

1. Forklar forskjellen mellom å unnskyldte noen og ikke å bry seg.
2. Hvorfor er det å unnskyldte fruktbart med den vennlige, men ikke fruktbart med den uvennlige?

Skoletime 11: Rettferdighet

Likhet og rettferd krever også at slike prinsipper må gjelde for alle, og at de må være slått fast i lov.

Den enkeltes rettigheter og plikter må behandles på rettmessig vis! Det kan ellers skje overtramp og undertrykking! Den felles lov må bli respektert.

Ikke partisk og urettferdig

Koranen sier:

Når dere snakker, så vær rettferdige, selv om det går mot deres slektninger. (6, 152)

Den sier også:

Dere som tror! Stå for rettferdighet, og vær vitner for Allahs sak; selv om det skulle gå mot dere, mot deres foreldre eller slektninger; om en så er fattig eller rik. (4, 135)

Et samfunn som holder fast ved likhet og rettferd, vil fremme stabilitet, solidaritet, gjensidig ansvar, og vil styrke felleskap og vennskap.

En viktig utfordring

Blant de vanskeligste krav som Allah stiller til sine tjenere, er å være rettferdig mot alle mennesker!

Oppsummering

- Rettferdighet betyr likhet med andre når det kommer til sosiale forhold, lov og rett.
- Rettferdighet bringer stabilitet og sikkerhet både til den enkelte og til samfunnet.

Spørsmål

1. Hvorfor er det ikke tillatt å ta hensyn til rikdom, fattigdom, slektskap, vennskap eller fiendtlighet når det gjelder å være vitne?
2. Hvorfor er kravet om likhet mellom en selv og andre et vanskelig moralsk krav?

Skoletime 12: Smil og munterhet

Smil og munterhet er gode ting som blir verdsatt i islam! Profeter og venner av Allah var ofte smilende og muntre.

Styrk vennskap

Smil og munterhet har god virkning både på enkeltmennesker og på samfunnet! Smil og munterhet styrker bånd og fremmer vennskap.

Profeten har sagt: "En troende liker gleder og lek, mens en hykler er morsk og streng!"

Han har også sagt: "Jeg spøker, men sier det som er riktig!"

Grenser for spøk

Det er grenser for spøk! Vi skal ikke spøke så det rammer andre! Spøk kan skape ergrelser og bryte ned ting. Ubetenksom spøk er dumt.

Sorg gjemt i hjertet

En god og troende person vil gjemme sin sorg i hjertet, og møte folk på en vennlig måte.

Oppsummering

- Smil og munterhet er gode holdninger som verdsettes i islam!
- Smil og munterhet fremmer glede og styrker vennskap!
- Spøk kan være del av glede, men må ikke ramme verdighet og respekt.

Spørsmål

1. Hvorfor er vennskap viktig?
2. Hvordan kan en styrke vennskap?

Skoletime 13: Respekter foreldreløse og trengende

Islam er kilde til omsorg, medlidenhet og sympati! Vi respekterer foreldreløse og trengende, og viser varme og omsorg for dem.

Foreldreløse

Profet Mohammed ble født etter at hans far var død. Hans mor døde kort tid etter.

Koranen sier:

Den høye fant deg foreldreløs, og ga deg beskyttelse; fant deg streifende om, og ga deg veiledning; fant deg i nød, og satte deg fri! Behandle ikke foreldreløse med hardhet! Og vis ikke den bort, den som ber om hjelp! Gjør til kjenne alt godt, som er fra Den høye. (93, 6-11)

Profeten Mohammed har sagt: "Det mest omsorgsfulle hjem for Allah er der en foreldreløs blir vist respekt."

Han har også sagt: "Den som understøtter tre foreldreløse er lik en som ber om natten og faster om dagen, og strir hver dag for Allahs sak! Jeg skal være like nær dem i Paradis som to fingre er nære hverandre på en hånd."

Profeten sa også dette: "Den som i omsorg legger sin hånd på hodet til et foreldreløst barn, skal få skrevet ned som én god handling hvert hår hånden til personen berører."

Zakat (velferdsbidrag)

Islam legger så stort vekt på ansvar og omsorg for foreldreløse at *zakat* (velferdsbidrag) kan og bør gis til dem!

Det er blant islams plikter å ta vare på, og hjelpe foreldreløse, gi bidrag til dem og sikre at de får et godt og verdig liv!

Varme og sympati

Vi skal hjelpe foreldreløse med midler og penger! Men foreldreløse trenger mer det. De skal få av den varme, omsorg og sympati som foreldreløse ofte har mistet.

Trengende

Islams *sharia* lærer at vi skal hjelpe trengende! De som har midler skal hjelpe de trengende, så langt det er mulig.

Koranen sier:

Av det dere har fått (av Allah), skal noe gå til fattige og trengende! (51, 19)

Det å hjelpe fattig og trengende, er del av *sharia*.

Ikke veldedighet

Når vi gir noe av det som Allah har gitt oss, til trengende og fattige, så gjør vi ikke noen en tjeneste! Vi driver ikke veldedighet! Det er rettsindighet. Vi oppfyller det Allah sier! For Allah har pålagt den som har, å gi til den som ikke har! Og alt er jo egentlig fra Allah.

Derfor er det slik at om noen gir, og tror de gjør andre en tjeneste ved det, og at de selv skal få fordel ved det, så blir handlingen uten betydning for Allah!

Koranen sier:

Dere som tror! Gjør ikke gode handlinger betydningsløse ved å tro det er veldedighet og snillhet! (2, 264)

Oppsummering

- Å respektere og hjelpe trengende er sterkt anbefalt i islam.
- Å gi hjelp til foreldreløse og trengende er en plikt for muslimer.
- Det er en rettighet for foreldreløse og trengende at andre deler med dem.

Spørsmål

1. Hva sier profet Mohammed om å hjelpe foreldreløse?
2. Hvordan kan man hjelpe foreldreløse?
3. Hvordan er det at gaver kan bli betydningsløse?

Skoletime 14: Om å besøke en syk

Å besøke en syk, er en god ting! Det gir glede til den syke! Vi skal besøke syke venner, slektninger, kjente og andre! Det styrker gode relasjoner.

Å besøke en syk er å være Allah nær

Profeten sa: "Allah; Den mektige og opphøyde skal på Dommens dag klandre den som ikke besøkte en syk, og si: "Hvorfor besøkte du ikke meg, da jeg var syk?" Hun/han skal svare: "All ære til Den høye! Mester over alle verdener kan da ikke bli syk?" Allah skal si: "Et menneske som jeg har skapt, var syk! Men du besøkte han/henne ikke. Og hadde du besøkt det mennesket, så ville du ha funnet meg!"

God oppførsel under besøk

Det er en god ting å bringe med en gave! Det skal glede den syke. Gi noe den syke trenger! Besøket skal ikke vare lenge, for den syke må ikke trettes. Profet Mohammed har sagt: "Det beste besøk er det som er kortest."

Vi spør hvordan det er med den syke! Vi kan be til Allah for han/henne.

Oppsummering

- Å besøke en syk er god handling i islam!
- Vi skal vise god oppførsel under besøket.

Spørsmål

1. Hvorfor er god handling i å besøke en syk?
2. Hva betyr det at en "besøker" Allah?

Skoletime 15: Deltakelse i glede og sorg

Søsterskap og brorskap tilsier at en viser solidaritet og samarbeid, og deler gleder og sorger med andre.

De fattige må være med

Vi godtar invitasjon til hverandre, og møtes i hyggelig samvær! Men å gå til fest hos velstående, uten at fattige er med, er ikke godtatt i islam. Profet Mohammed pekte på det forkastelige i å delta, ved slike selskap! Vi går ikke i selskap der fattige holdes ute, og der bare velstående er velkomne!

Begravelser

Muslimere er oppfordret til å delta i begravelser og å dele sorgen ved slike, ved å bære kisten og være med i bønner, og på annen måte.

Oppsummering

Vi bør takke ja til gode invitasjoner. Og tar del i andres gleder og sorger.

Spørsmål

1. Hvorfor er det upassende å avslå en vennlig og riktig invitasjon?
2. Er det mulig å glede en person selv etter at personen er død?

Skoletime 16: Hilsener og hilsninger

Vi hilser gjerne på hverandre! Vi ytrer en muntlig hilsen, tar hverandre i hånden eller hilser på annet vis.

Muslimere hilser ved å si: *Assalamo Alaykom*, som betyr: "Fred være med deg!" En kan også hilse ved en bevegelse med hånden, eller med et håndtrykk og kanskje ved å omfavne noen (mann til mann, og kvinne til kvinne).

En hilsning i Koranen

Vi tar som eksempel hva Koranen sier, om en hilsning til profeten Abraham:

Hilsen og fred til Abraham! (37, 5)

Mer om å hilse

Det er fint å være først til å hilse! Man hilser før en samtale begynner. En svarer på en hilsen med en bedre hilsen eller med en maken.

Koranen sier:

Når noen hilser deg, så svar med en bedre hilsen eller maken. (4, 86)

En bedre hilsen til svar kan være: "*Assalamo alaykom wa rahmatollahi wa barakatuh.*" Det betyr: "Fred, nåde og Allahs velsignelse med deg!"

Oppsummering

- Gode hilsener hører til i islam! Vi har nevnt formelle måter å hilse på.
- Det viktige er likevel at vi har en sann og oppriktig hilsen i hjertet.

Spørsmål

1. Nevn eksempler på en god måte å hilse på i islam.
2. Hvordan svarer vi på en hilsen?

Skoletime 17: Respekt for ukrenkelige rettigheter

Allah; Den allmektige og Majestetiske har skapt mennesket og gjort klart ukrenkelige rettigheter, grenser og plikter. Vi skal holde oss til disse, og ikke bryte dem!

Ukrenkelige rettigheter

Alle mennesker har som ukrenkelige rettigheter: Sikkerhet, liv og verdighet. Ved å fastholde slike rettigheter bygger mennesket harmoniske samfunn.

Og motsatt: Respekteres ikke slike rettigheter, vil det bli uro i samfunnet.

Personlig eiendom må være verdsatt. Individets anstendighet og ære respektert. Et samfunn uten dette forfaller.

Gå ikke etter feil og mangler

Alle mennesker har feil og mangler! Vi skal ikke gå etter slike. Å lete opp andres feil, er en dårlig praksis! Og forbudt i *sharia*.

Profeten har sagt: "Gå ikke etter skjulte feil! Den som blottlegger en annens svakhet, skal bli blottlagt av Allah."

Gjengjelde tillit

Viser noen tillit til deg, skal du gjengjelde den tillit! Det kan dreie seg om informasjon du blir gitt, ting du skal ta vare på, penger du får, eller annet.

Koranen sier:

Allah sier at dere skal gi tilbake det dere blir vist av tillit! (4, 58)

Profeten sa: "Den hører ikke de troende til som ikke opptrer tillitsfullt og ærlig."

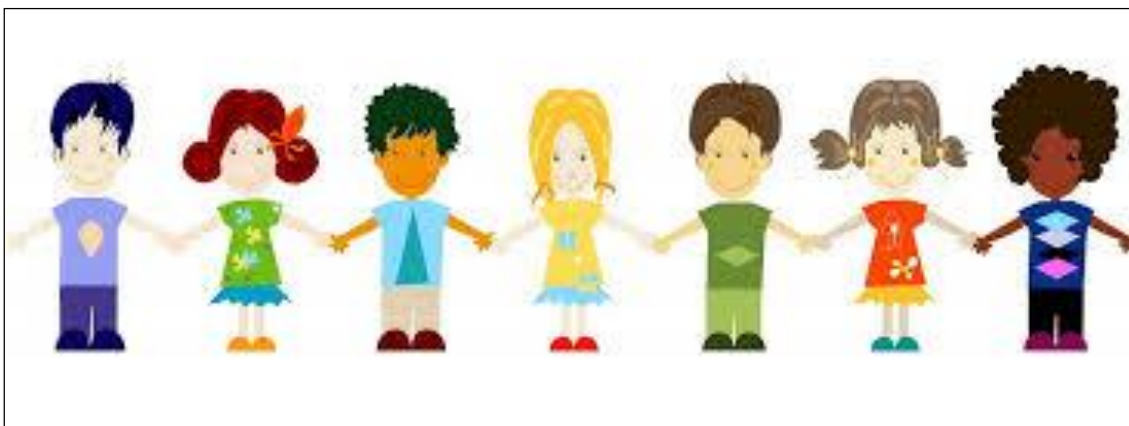
Profeten har også sagt: "En hykler lyver når hun/han snakker, bryter det hun/han lover og gjengjelder ikke tillit som blir vist."

Oppsummering

- Hvert menneske har umistelige rettigheter, som skal respekteres og ivaretas.
- Gå ikke etter feil og mangler!
- Tillit skal gjengjeldes.

Spørsmål

1. Hva menes med et menneskes umistelige rettigheter?
2. Kan du nevne noen slike rettigheter?
3. Hvordan går man etter andres feil?
4. Hva mener man med tillit?
5. Hvordan skal vi gjengjelde tillit?

Skoletime 18: Venner og ledsagere

Det er viktig med venner og ledsagere i livet! Islam legger vekt på det.

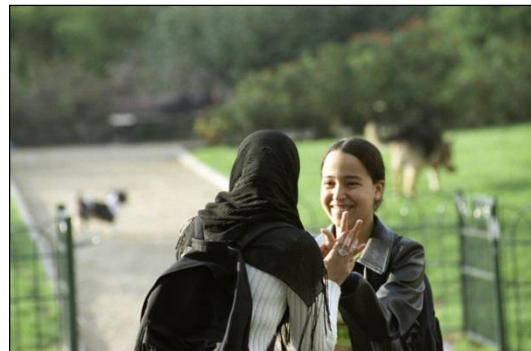
Du bør kunne si det også, når du har en god venn! Profeten sa: "Setter du pris på en venn, så si det."

Vi skal også være ærlige i vennskap! Profeten sa: "Din venn hjelper deg med å finne dine feil, mens din fiende hjelper deg med å skjule dem." Profeten hørte en person rose en venn mer enn fortjent, og sa: "Nå skader du din venn!"

Vi bør velge venner med omtanke! Personlige egenskaper er viktige. Og det er bedre å bli ydmyket med dem som handler riktig, enn å vinne "verdighet" med som handler galt!

Hvem bør vi omgås med? Profeten ga hjelp om dette, da han sa: "Spør de som har kunnskap, ha kontakt med de som er kloke og vær sammen med de som er fattige."

Profeten sa også: "Det er bedre å være sammen med venner, enn å være alene. Men det er bedre å være alene, enn å være i slett selskap!"

Oppsummering

- Det er fint å ha gode venner og ledsagere.
- Vi bør tenke over hvem vi vil ha som venner og ledsagere.
- Personlige egenskaper er viktige!

Spørsmål

1. Hva sier islam om å ha venner og ledsagere?
2. Hvem er gode venner og ledsagere, og hvem er dårlige venner og ledsagere?
3. Hvem bør vi være sammen med?
4. Hvorfor bør vi velge slike?

Skoletime 19: Baksnakkelse, sladder og mistenksomhet

Dette er ikke godtatt i islam:

Baksnakkelse

Det er svært negativt å baksnakke noen! Hva mener vi med å baksnakke? Vi baksnakker om vi snakker dårlig om en person, bak ryggen til han/henne, når personen selv ikke er til stede. Og det gjelder for alle ting.

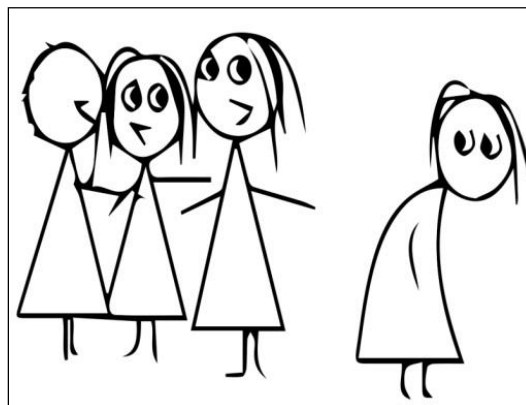
Koranen sier:

Dere som tror! Dere skal ikke baksnakke noen! (49, 12)

Å baksnakke strir mot verdigheten både til den som baksnakker, og til den som blir baksnakket! Det er plikt for muslimer å forsvare den som blir baksnakket, når noen baksnakker andre.

Profeten har sagt: "Den som forsvarer sin neste som blir baksnakket, skal Allah forsvare på Dommens dag!"

Den som lytter til baksnakkelse, er ikke bedre enn den som selv baksnakker! Profeten har sagt: "Den som lytter til baksnakkelse av andre, er lik en som selv baksnakker andre!"

Oppsummering

- Å baksnakke andre er å snakke negativt om dem, når de selv ikke er tilstede (og ikke kan forsvare seg.)
- Det er ikke verdig å baksnakke andre, og heller ikke verdig å høre på.
- Vi skal forsvare en som blir baksnakket!

Spørsmål

1. Hva betyr det å baksnakke noen?
2. Hvordan kan vi si det er uverdig, og feigt, å baksnakke andre, eller å høre på det?

3. Hvorfor hender det at folk baksnakker andre?

4. Hvis noen gjør galt, kan vi da ta det opp med hun/han? Er det å baksnakke?

Sladder

Å *sladre* betyr å ikke respektere den tillit som en er blitt vist! En sier ting en ikke burde si! I det å sladre ligger ofte også at en baksnakker andre.

Mistenksomhet

Det er ikke bra å være *mistenksom*! Med mistenksomhet er en negativ til andre, uten å ha et klart grunnlag for det. Det er bedre å være positiv og velvillig!

Koranen sier:

**Dere som tror! Dere skal ikke være mistenksomme, for det kan være en synd!
Spioner ikke på hverandre! Og baksnakk heller ikke andre! (49, 12)**

Vi skal være velvillige til hverandre, om det ikke er grunnlag for noe annet.

Oppsummering

- Vi skal ikke være mistenksomme mot andre uten at det er grunnlag for det.
- Å være mistenksomme mot andre kan være brudd med *sharia*.

Spørsmål

1. Hva mener vi med at man er mistenksom mot andre?
2. Hva sier Koranen om å være mistenksom?
3. Hva betyr det for andre at vi sladrer og er mistenksomme, og ikke positive og velvillige?
4. Når kan det være riktig å være mistenksom?

Skoletime 20: Latterliggjøring, misunnelse og falskhet

Dette er dårlige holdninger: å latterliggjøre, misunne, og være falsk.

Latterliggjøring

Å latterliggjøre noen, det vil si å gjøre noen til latter, er å håne eller gjøre narr av andre, for at hun eller han skal virke tossete eller tullete. Det er simpel handling, og forbudt i islam.

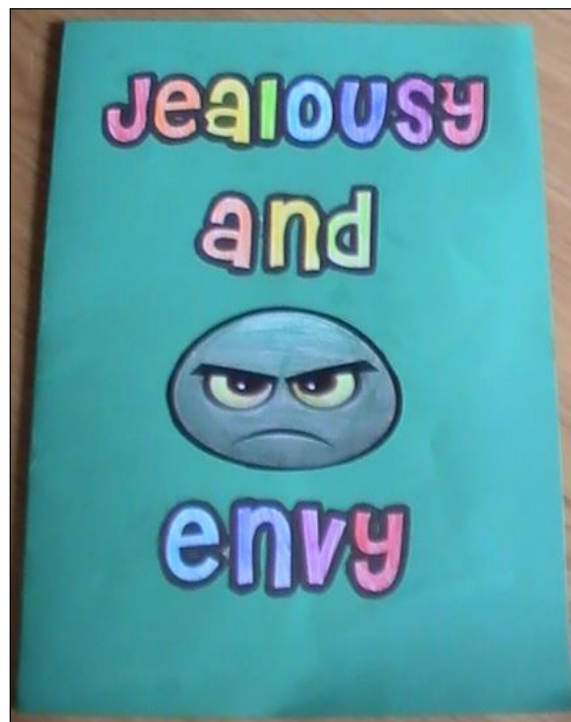
Å latterliggjøre er å ikke vise respekt for andre! En trækker på andres verdighet.

Koranen sier:

Dere som tror! La ikke noen gjøre narr av andre! De siste kan være bedre enn de første." (48, 11)

Misunnelse

Å misunne er galt! At man misunner betyr at en ikke ønsker andre godt, men ønsker det for selv.

Vi husker fra Koranen om Satan som ble misunnelig på Adam, for alt som Adam fikk fra Allah, når Satan mente at han var bedre! Og Kain som ble misunnelig på sin bror, Abel; Kain endte med å drepte Abel!

Profeten lærte oss å ikke å misunne andre! Han sa: «Den hører ikke Allah til som misunner og er sjalu på hvordan Allah fordeler de gaver som Den høye vil." - For det er bare opp til Allah!

Falskhet

Falskhet og uærlighet bryter ned respekt og tillit! Det er skadelig for både mennesker og samfunn.

Falskhet betyr å vise utad noe annet enn det som er sant! Falskhet gjelder både for det en sier, og det som en gjør. Koranen tar avstand fra falskhet og usannheter. Den sier:

Unngå den som bruker falske ord! (22, 30)

Den som bedrar er ikke troende for Allah! (16, 105)

Allah skal ikke veilede den som viser falskhet! (39, 3)

Allah skal ikke ha å gjøre med den som snakker usant! (24, 7)

Dette er generelle regler! Vær ærlige og sannferdige!

Oppsummering

- Gode handlinger betyr at vi unngår latterliggjøring, misunnelse og falskhet.
- Allah har forordnet respekt og verdighet for menneskene! Det er galt å gå imot det.

Spørsmål

1. Diskuter hvert av disse begrepene: Latterliggjøring, misunnelse, falskhet. Hva betyr begrepene? Nevn noen eksempler på hvert av dem.
2. Hva lærer islam om sammenhengen mellom oppførsel og tro?

